

Poznań, 28 września 2017 r.

Zespół Szkół Specjalnych nr 105 im.
Juliana Tuwima,
Nieszawska 21, 60-965 Poznań

EKSPERTYZA ORNITOLOGICZNA

DOTYCZĄCA ZASIEDLENIA PRZEZ PTAKI BUDYNKÓW ZESPOŁU SZKÓŁ
SPECJALNYCH IM. J. TUWIMA W POZNANIU PRZEZNACZONYCH DO
TERMOMODERNIZACJI

W Polsce kilkanaście gatunków ptaków regularnie gniazda zakłada na budynkach i konstrukcjach zbudowanych przez człowieka. Dla kilku gatunków (jerzyk *Apus apus*, wróbel *Passer domesticus*, mazurek *P. montanus*, oknówka *Delichon urbicum*, dymówka *Hirundo rustica*, kawka *Corvus monedula*, pustułka *Falco tinnunculus*) budynki stanowią podstawowe miejsce gniazdowania. Umożliwienie im lokalizowania gniazd w tego typu miejscach ma więc kluczowe znaczenie dla zachowania ich populacji w Polsce. Z tego powodu ewentualne zniszczenie siedlisk tych ptaków podczas prac termomodernizacyjnych powinno wiązać się z wykonaniem działań kompensujących (Wylegała P., Jaros R., Dzieciotowski R., Szkudlarek R., Paszkiewicz R. 2009. *Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*. Wyda. PTOP „Salamandra”, http://www.salamandra.org.pl/DO_POBRANIA/PRAWO/folder_bloki.pdf).

Metodyka

Ekspertyzę wykonano na podstawie kontroli przeprowadzonych w dniach 13.05.2016. oraz 27.09.2017. Kontrole obejmowała lustrację budynków, w celu stwierdzenia czynnych gniazd ptaków oraz miejsc wskazujących na zajęcie gniazda w sezonie lęgowym (obielenie kałem ściany w pobliżu szczelin, ślady wytarcia ściany przez pióra ptaków poniżej wejścia do gniazda, materiał gniazdowy wystający ze szczelin). Podczas kontroli używano lornetki (x10).

Zwracano uwagę na obecność samych ptaków oraz na ślady ich obecności wskazujące na obecność zajętego gniazda (obielenie kałem ściany w pobliżu szczelin, ślady wytarcia ściany przez pióra ptaków poniżej wejścia do gniazda, materiał gniazdowy wystający ze szczelin).

Wyniki

Podczas kontroli w roku 2016 stwierdzono 2 czynne gniazda gołębi miejskich *Columba livia f. domestica*. Stwierdzono także szczelinę pod parapetem, w przypadku której wystający materiał gniazdowy oraz obielenie kałem wskazywało na obecność gniazda szpaków *Sturnus vulgaris*, najprawdopodobniej jednak nie zajętego w czasie kiedy dokonywano kontroli. Nie stwierdzono gniazdowania innych gatunków. Podczas kontroli w roku 2017 nie stwierdzono miejsca wskazujących na obecność gniazd innych niż gniazda gołębi miejskich. Mimo, że kontrolę terenową wykonano poza sezonem lęgowym można stwierdzić że budynek nie stanowi miejsca gniazdowania gatunków zagrożonych ze względu na utratę miejsc gniazdowania na skutek prac termomodernizacyjnych (np. wróble *Passer domesticus*, jerzyk *Apus apus*) ponieważ nie pozwala na to konstrukcja budynku (brak miejsc odpowiednich do budowy gniazd).

Zalecenia

Należy zastosować następujące rozwiązania (zgodne z Ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt oraz Ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie):

- 1) W okresie zimowym poprzedzającym prace termomodernizacyjne zabezpieczyć wloty do stropodachu (np. siatka o drobnych oczkach) tak by uniemożliwić gniazdowanie gołębiom miejskim. Przed założeniem siatek zabezpieczających należy upewnić się, że na stropodachu nie ma czynnych gniazd gołębi (zawierających jaja lub pisklęta).
- 2) Bezpośrednio przed rozpoczęciem prac związanych z termomodernizacją (jeśli będą one prowadzone w okresie od 3 dekady lutego do 3 dekady sierpnia) należy wykonać powtórna kontrolę ornitologiczną pozwalającą ocenić ewentualna obecność innych niż należących do gołębi miejskich gniazd oraz ich liczebność i usytuowanie.

3) W przypadku stwierdzenia czynnych gniazd prace termomodernizacyjne w ich pobliżu (w odległości do 2 m od gniazda) powinny być prowadzone poza sezonem lęgowym lub pod nadzorem ornitologa tak by nie doprowadzić do uśmiercania ptaków w gniazdach.

4) Należy wystąpić o zgodę na niszczenie siedlisk gołębi miejskich (gatunek objęty ochroną częściową) do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu. Nie ma potrzeby planowania działań kompensujących (montowania zastępczych skrzynek lęgowych) ponieważ budynek nie stanowi miejsca gniazdowania gatunków zagrożonych ze względu na utratę miejsc gniazdowania.

Przemysław Wylegała

